

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/140/2022
Identifikačné číslo spisu:	0021203144
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:0021203144.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Soni Mesiarkinovej a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu: GeCom, s.r.o., so sídlom v Michalovciach, Hviezdoslavova č. 6082/1A, zastúpeného JUDr. Františkom Buhlom, advokátom so sídlom v Košiciach, Čajakova č. 5, proti žalovanému: Spoločenstvo vlastníkov bytov VEŽIAK, so sídlom v Michalovciach, Nad Laborcom č. 1768/2, zastúpenému Mgr. Miroslavou Pyšniakovou, advokátkou so sídlom v Michalovciach, ul. M. Gorkého č. 1, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10C/51/2021, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2021 sp. zn. 3Co/153/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením z 30. júla 2021 č. k. 10C/51/2021-64 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa konania, ktorým by žalobcovi bránil vo vstupe do bytového domu a konania, ktorým by žalobcovi bránil v bytovom dome R. R. R. súp. č. XXXX v E., K. F. A. č. X, vykonávať práva podľa § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného uznesením z 23. novembra 2021 sp. zn. 3Co/153/2021 napadnuté uznesenie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že žalobca osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčil aj potrebu nevyhnutnej úpravy pomeru medzi stranami sporu, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak žalobe vyhovel a nariadil žalobcom požadované neodkladné opatrenie. Zo žalobného návrhu mal za preukázané, že žalobca sa v konaní domáhal nariadenia

neodkladného opatrenia z dôvodu, že žalovaný mu znemožňuje výkon vecného bremena v zmysle § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“). Ohľadom svojho tvrdenia žalobca predložil LV č. XXXX, kat. úz. J., z ktorého je zrejmé, že v prospech žalobcu na nehnuteľnosti žalovaného - bytovom dome súp. č. XXXX je zriadené vecné bremeno a to v rozsahu ust. § 66 ods. 1 písm. „a/“ zákona č. 351/2011 Z. z. Vzhľadom na to, že list vlastníctva bol vydaný orgánom verejnej moci - katastrálnym úradom v medziach jeho právomoci, treba mať za to, že je verejnou listinou a teda vychádzať z vyvrátiteľnej domnienky, že potvrdzuje pravdivosť toho, čo sa v ňom osvedčuje, resp. potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak [§ 205 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“)]. V prejednávanej veci žalovaný v podanom odvolaní spochybnil správnosť verejnej listiny - listu vlastníctva ohľadom zápisu vecného bremena tvrdením, že žalobca si vo vzťahu k stavebnému úradu nesplnil ohlasovaciu povinnosť drobnej stavby. Bolo preto na žalovanom, ktorý spochybňoval správnosť údajov, ohľadne zápisu vecného bremena, aby o tom poskytol súdu dôkazy, ktorých prostredníctvom by svoje tvrdenia o opaku preukázal. O tomto tvrdení neposkytol žiaden dôkaz, iba poukázal na ust. § 35 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) tvrdiac, že žalobca nedisponuje žiadnym rozhodnutím o povolení zriadenia dátovej kabeláže v bytovom dome.

4. K námietkam uvedeným v odvolaní odvolací súd zdôraznil, že žalovaný nespochybňoval, že žalobca je v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. podnikom, ktorý poskytuje elektronické služby a v bytovom dome žalovaného má umiestnenú elektronickú komunikačnú sieť, ktorá pozostáva z telekomunikačných zariadení, vedení siete a jednotlivých účastníckych prípojk. Z pôvodne uzavretej zmluvy o prenájme nebytových priestorov medzi sporovými stranami z 1. októbra 2009 je zrejmé, že predmetom zmluvy bol prenájom priestoru pre umiestnenie rozvádzača a prívodnej kabeláže pre zabezpečenie služieb internetu. Z predmetu nájmu teda vyplýva, že žalobca nerealizoval umiestnením rozvádzača a prívodnej kabeláže pre zabezpečenie služieb internetu stavbu v zmysle § 35 zákona č. 50/1976 Zb., ale uvedené činnosti možno zahrnúť pod ust. § 56 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb., podľa ktorého sa stavebné povolenie ani ohlásenie nevyžaduje pri nadzemných a podzemných vedeniach elektronických komunikačných sietí vrátane oporných a vytyčovacích bodov. Keďže žalobca v bytovom dome žalovaného umiestnil nadzemné vedenia, ktoré pripojil k existujúcej komunikačnej sieti v území, na tieto činnosti sa nevyžadovalo stavebné povolenie ani ohlásenie a teda námietka žalovaného o prevádzkovaní nepovolennej stavby žalobcom nie je dôvodná.

5. Za nedôvodnú označil odvolací súd aj námietku odvolateľa, že otázka vzniku zákonného vecného bremena podľa § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. bola prejudiciálne vyriešená v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16C/348/2015 v spojení s rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/307/2018 a sp. zn. 6Co/144/2020 tak, že v prospech žalobcu zákonné vecné bremeno na predmetnej nehnuteľnosti nevzniklo. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16C/348/2015 bolo vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1. augusta 2013 do 30. júna 2015 vo výške 153,41 eura s príslušenstvom medzi totožnými sporovými stranami. Súd rozsudkom uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému bezdôvodné obohatenie v sume 153,41 eura s príslušenstvom. Ako vyplýva z dôvodov rozhodnutia došiel k záveru, že žalobca nepreukázal vznik oprávnenia zo zákonného vecného bremena zriaďovaním a prevádzkovaním verejnej siete internetu v predmetnom bytovom priestore podľa zákona § 66 zákona č. 351/2011 Z. z. Vzhľadom na to, že uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/144/2020, ktorým rozhodoval o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 7C/19/2018, rovnako o nároku žalovaného na zaplatenie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 23. februára 2016 do 23. februára 2018 v sume 160,08 eura vychádzal z právneho názoru, že v konaní vedenom pod sp. zn. 16C/348/2015, ktoré bolo ukončené právoplatne, bola právoplatne vyriešená otázka neexistencie zákonného vecného bremena žalovaného (v prejednávanej veci žalobcu) vo vzťahu k nehnuteľnosti v správe žalobcu (v prejednávanej veci žalovaného) v žalovanom období od 1. augusta 2013 do 30. júna 2015.

6. Odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia ďalej uviedol, že právny názor vyjadrený v citovanom rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/144/2020 nemožno považovať za konštantný názor

Krajského súdu v Košiciach. Naopak o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípade, ak súd určitú otázku v konaní posúdi prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmú byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia. Výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť. Prejudiciálne je posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/2/2014). Inak povedané, prejudiciálny účinok právoplatnosti skoršieho rozsudku v novom občianskom súdnom konaní s neidentickým predmetom konania je pre súd záväzný, ak právoplatným rozsudkom už bolo o danej otázke rozhodnuté. Aby však takéto posúdenie bolo záväzné, otázka, ktorá je predbežnou otázkou v novom ďalšom konaní, musela byť v predchádzajúcom súdnom konaní právoplatne skončenom priamym predmetom sporu a musela byť posúdená vo výroku rozsudku.

7. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu ďalej vyplýva, že v prípade rozhodnutia Okresného súdu Michalovce sp. zn. 16C/348/2015-170 však predmetom konania bolo zaplatenie zmluvnej pokuty a nie určenie existencie, resp. neexistencie vecného bremena podľa § 66 zákona č. 351/2011 Z. z. Výrok predchádzajúceho rozhodnutia je pre účastníkov a pre všetky orgány záväzný potiaľ, že určuje povinnosť na zaplatenie peňažného plnenia predstavujúceho bezdôvodné obohatenie za určité obdobie. Pre toto konanie a prípadne pre spory, ktoré sa týkajú iného obdobia (ako vo veci vedenej na Okresnom súde Michalovce sp. zn. 7C/19/2018) však tento výrok už záväzný nie je a teda nemôže byť záväzný ani pre posúdenie predpokladov pre rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia v prejednávanej veci. Nebola teda prejudiciálne vyriešená otázka existencie, resp. neexistencie vecného bremena. Uvedenú otázku teda súd musí posúdiť v konkrétnom prípade samostatne. Rovnaká je situácia i v danej veci. Opačný výklad by totiž vo svojom dôsledku mohol znamenať i porušenie žalobného práva, lebo sa jedná o odlišné nároky a v danej veci tak môže dôjsť nielen k rozličným skutkovým záverom, ale i za situácie zhodného skutkového stavu k odlišnému právnomu záveru (nie je tu daná totožnosť veci a prekážka res iudicate). Je tomu tak preto, že právne posúdenie predbežnej otázky v odôvodnení rozhodnutia nemôže predurčovať hmotno-právny stav pre rozhodnutie, ktoré ešte súdom nebolo vydané, pretože by tým dochádzalo k obmedzeniu žalobcovho subjektívneho hmotného práva a jeho výkonu. Pokiaľ žalujúca strane neurobí predbežnú otázku výslovne predmetom určovacej žaloby, nemôže sa predbežná otázka stať predmetom sporu a súdny úsudok o jej riešení nemôže nadobudnúť právoplatnosť. Rovnako to platí o eventúálnych predbežných otázkach vznikajúcich v súvislosti s procesnou obranou žalovanej strany (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/115/2016).

8. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z dôvodov podľa § 420 písm. d/ a f/ Civilného sporového poriadku, ktorých následkom je zmätočnosť rozhodnutia, čo je závažným procesným pochybením, pre ktoré je potrebné rozhodnutie vydané v odvolacom konaní ako aj v prvoinštančnom konaní zrušiť.

8.1. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v tom, že tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd ho ako žalovaného obligatórne kvalifikovane /v osobitnom výroku svojho rozhodnutia/ nepoučili podľa § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku o možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, čím došlo k porušeniu rovnosti sporových strán a k zmareniu jeho procesných oprávnení, a to zmareniu možnosti podať žalobu vo veci samej (vymedzenej súdom v zmysle § 337 ods. 2 Civilného sporového poriadku) a domáhať sa tak prípadnej procesnej ochrany, v dôsledku čoho nemôžu nastať prípadné právne následky spojené s podaním takejto žaloby a s prípadným vyhovením tejto žalobe (§ 337 ods. 3 Civilného sporového poriadku). Ďalej podľa jeho názoru odvolací súd svojim nesprávnym procesným postupom založil existenciu vady zmätočnosti spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá odôvodňuje aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

8.2. Nesprávnosť napadnutého rozhodnutia videl dovolateľ aj v tom, že odvolacie ako aj prvoinštančné konanie trpí vadou, ktorá spočíva v tom, že v predchádzajúcich konaniach pred Okresným súdom v Michalovciach, v ktorých sa rozhodovalo o žalobe o splnení povinnosti terajším žalobcom, a v ktorých konaniach sa ako predurčujúca riešila aj otázka vzniku zákonného vecného bremena k nehnuteľnosti

podľa § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. v prospech žalobcu, tvoria prekážku tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Tieto spory tvoria prekážku litispendencie pre prejednávane konanie o nariadení neodkladného opatrenia, ale aj pre prípadnú určovaciu žalobu, pretože otázka, či tu právo je alebo nie je, bola posúdená v konaní o žalobe na plnenie z toho istého právneho vzťahu alebo práva. Súd bol povinný následne pre existenciu negatívnej procesnej podmienky v podobe litispendencie s poukazom na ust. § 159 CSP celé prebiehajúce súdne konanie zastaviť. Za stavu, že odvolací súd v prejednávanej veci vyvodil úplne opačný záver ohľadom existencie zákonného vecného bremena k predmetnej nehnuteľnosti podľa § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z., aké boli vyslovené vo vyššie uvedených skutkovo takmer totožných veciach, konal v rozpore s princípom právnej istoty a v rozpore s právom na spravodlivý proces, v zmysle ktorého strany sporu majú právo na to, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď. Dovolaciemu súdu navrhol, aby zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, alternatívne aby konanie v preskúmvanej veci zastavil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení označil dovolanie ako nedôvodné a účelové a navrhol ho zamietnuť.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku), bez nariadenia pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné.

11. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku.

12. Podľa § 420 Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 Civilného sporového poriadku možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

14. Dovolateľ vyvodil prípustnosť svojho dovolania z ust. § 420 písm. d/ Civilného sporového poriadku, namietajúc, že pred súdom prvej inštancie sa viedli konania, v ktorých sa rozhodovalo o žalobe o splnení povinnosti terajším žalobcom, a v ktorých sa ako predurčujúca riešila aj otázka vzniku zákonného vecného bremena k nehnuteľnosti podľa § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. v prospech žalobcu, pričom tieto konania podľa žalovaného tvoria prekážku konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Prekážka rozsúdenej veci (*impedimentum rei iudicatae*), ktorej sa táto námietka dovolateľa týka, vyplýva z ust. § 230 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Predmetné ustanovenie určuje, že keď už bolo o veci právoplatne rozhodnuté, nemôže byť tá istá vec prejednávaná znova. Prekážka veci právoplatne

rozhodnutej (*impedimentum rei iudicatae*) bráni opätovnému prejednávaniu veci, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté. O rovnakú vec ide vtedy, ak v neskoršom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už v inom konaní právoplatne rozhodnuté, a týka sa rovnakého predmetu konania a rovnakých osôb. Záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci (*impedimentum rei iudicatae*), čo znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady *ne bis in idem*, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci.

16. V zmysle konštantnej judikatúry ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci i v prípade, ak skutok vymedzený žalobou bol súdom posúdený inak, nesprávne či neúplne. Naopak o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípade, ak súd určitú otázku v konaní posúdi prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, pričom práve výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť. Prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, tak nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 933; pozri tiež uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/2/2014).

17. K námietke dovolateľa, že súd neodkladným opatrením vo veci samej bez dokazovania rozhodol v rovnakej skutkovej veci medzi totožnými stranami sporu rozdielne ako súdy v sporoch, v ktorých sa v rámci dokazovania prejudiciálne zaoberali práve otázkou vzniku zákonného vecného bremena k nehnuteľnosti v správe žalovaného v prospech žalobcu, dovolací súd uvádza, že z právnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky relevantné skutkové okolnosti a pri ich zisťovaní nemusí dodržať formálny postup, ktorý sa inak vyžaduje pri dokazovaní. Postačuje, ak sú aspoň osvedčené základné skutočnosti potrebné na záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a tiež dôvodnosť obavy, že bez požadovanej úpravy môže dôjsť k nenapraviteľnému zásahu do práv navrhovateľa opatrenia. Úvaha o tom, či sú tieto predpoklady dané, je na súde rozhodujúcom o návrhu, ani prípadná nesprávna úvaha súdu o tomto ale vadu zmatečnosti nezakladá.

18. Predmetom konania v prejednávanej veci je nárok na neodkladné opatrenie osvedčený právom vyplývajúcim z vecného bremena podľa § 66 zákona č. 351/2011 Z. z., pričom predmetom konaní vedených na súde prvej inštancie pod sp. zn. 16C/348/2015, 7C19/2018, 14C/213/2014 a 5C/71/2021, o ktoré žalovaný tvrdí prekážku právoplatne rozhodnutej veci oprel, boli odlišné nároky. Nakoľko sa posúdenie otázky (ne)existencie vecného bremena podľa § 66 zákona č. 351/2011 Z. z. do výrokov rozhodnutí, ktorými sa v predmetných konaniach právoplatne rozhodlo vo veci samej, nepremietlo, nemožno v kontexte prejednávanej veci uvažovať o existencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Táto otázka totiž nebola priamym predmetom vyššie uvedených konaní vedených na súde prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené je zjavné, že konaniu v prejednávanej veci nebráni prekážka *res iudicata*, ako to predpokladá ustanovenie § 420 písm. d/ Civilného sporového poriadku, preto dovolací súd túto námietku žalovaného posúdil ako nedôvodnú.

19. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, namietajú, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Tento nesprávny postup videl v tom, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd ho obligatórne kvalifikovane /v osobitnom výroku svojho rozhodnutia/ nepoučili podľa § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku o možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, čím došlo k porušeniu rovnosti sporových strán a k zmareniu jeho procesných oprávnení, a to k zmareniu možnosti podať žalobu vo veci samej (vymedzenej súdom v zmysle § 337 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Namietal tiež nedostatočné odôvodnenie (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti

každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

22. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, to, ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/109/2018, 3Cdo/138/2018, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

23. Dovolací súd k námietke žalovaného, že súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd žalovaného obligatórne kvalifikovane /v osobitnom výroku svojho rozhodnutia/ nepoučili podľa § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku o možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, čím došlo k porušeniu rovnosti sporových strán a k zmareniu jeho procesných oprávnení, a to zmareniu možnosti podať žalobu vo veci samej (vymedzenej súdom v zmysle § 337 ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvádza nasledovné:

23.1 Z hľadiska prípustnosti dovolania je existencia vady zmätočnosti zaťažujúca konanie pred súdom prvej inštancie významná iba vtedy, ak zároveň zaťažuje konanie aj pred súdom odvolacím, alebo vtedy, ak bola vada zmätočnosti včas (t. j. v lehote na podanie odvolania) namietaná v odvolacom konaní, pričom tento nedostatok odvolací súd neodstránil. Pritom platí, že podmienka prípustnosti dovolania nie je splnená s poukazom na judikát č. R 39/1993, ak strana následne mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohla podať proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré jej bolo riadne doručené, odvolanie (k tomu pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/59/2019 a 3Obdo/37/2020).

23.2 Osobitne platí, že pokiaľ strana sporu prípadnú nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie a jej procesné dôsledky vôbec nenamietala v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku (naviac v situácii, keď je kvalifikovane zastúpená advokátom), nevníma túto nesprávnosť, resp. jej dôsledky ako ujmu (podstatnú ujmu) na svojich procesných právach [k tomu viď obdobne aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej tiež „ESLP“) zo 14. decembra 2010 vo veci Holub proti Českej republike (sťažnosť č. 24880/05)].

23.3 Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému

prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania.

23.4 Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ dovolateľ namieta vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku procesné pochybenia súdu prvej inštancie, tieto môžu byť predmetom dovolacieho prieskumu jedine v situácii, ak ich výslovne vytýkal vo včas podanom odvolaní a odvolací súd vo svojom rozhodnutí tieto pochybenia neodstránil. Pokiaľ určité nedostatky súdu prvej inštancie strana namietala prvýkrát až v podanom dovolaní, tieto nemožno preskúmať v dovolacom konaní, keďže odstraňovanie prípadných nedostatkov v procesnom postupe súdu prvej inštancie patrí do právomoci odvolacieho (a nie dovolacieho) súdu. Rovnako tak je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok sa podáva proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a ako nedostatok v postupe odvolacieho súdu nemožno v dovolaní namietat' niečo, čo nebolo predmetom odvolacieho konania (prieskumu). Odvolací súd je pri svojom rozhodovaní viazaný odvolacími dôvodmi, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania, a ako vadu konania pred odvolacím súdom nemôže strana sporu v dovolaní namietat' niečo, čo nebolo predmetom odvolacieho prieskumu vzhľadom na obsahovú a kvalitatívnu stránku jej odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

24. Z obsahu odvolania žalovaného (č. l. 70 a nasl. spisu) vyplýva, že žalovaný súdu prvého stupňa vytýkal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie vecí, pričom v dovolaní tvrdené pochybenie súdu spočíva v absencii kvalifikovaného poučenia v zmysle § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ktorého nápravu by žiadal od odvolacieho súdu) nenamietal. Preto jeho dovolanie v tejto časti nemožno považovať za prípustné. I tu totiž platí zásada, že práva patria bdelym.

24.1 Nad rámec uvedeného odvolací súd pripomína, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ak uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vykazuje nedostatky v poučení o právnych následkoch spojených s podaním žaloby vo veci samej podľa ustanovenia § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku, nejde o porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku [pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2019, sp. zn. 6 Cdo 22/2019 (R 40/2020)].

25. K porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/105/06 a III.ÚS/330/2013 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018 a 5Cdo/57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.). Z práva na spravodlivý súdny proces však pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/252/04, I.ÚS/50/04 a II.ÚS/251/03).

26. K prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku je potrebné uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo

odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

27. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

28. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

29. K námietke žalovaného, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, a teda nepreskúmateľné, dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu (k tomu pozri napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/144/2021).

29.1 Pokiaľ žalovaný rozhodnutiu odvolacieho súdu vytýkal absenciu zdôvodnenia prečo rozhodol o celom rozsahu povinností zodpovedajúcim zákonným oprávneniam uvedeným v ust. § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. a teda nad rozsah navrhovaného obmedzenia práva žalovaného, dovolací súd poukazuje na to, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho sa žalobca domáhal (z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia č.l. 4 spisu), z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali a akými úvahami sa pri posúdení dôvodnosti podaného návrhu tak ako bol formulovaný riadili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súdy nižších inštancií sa riadne vysporiadali so všetkými pre vec podstatnými skutočnosťami nasvedčujúcimi tomu, že “....dochádza k znemožneniu jeho výkonu zákonného vecného bremena a zo zistených skutočností sa dá predpokladať, že žalovaný aj naďalej má úmysel pokračovať vo svojom konaní neumožniť žalobcovi vstup do dotknutej nehnuteľnosti za účelom nevyhnutných opráv a úprav namontovaného telekomunikačného zariadenia... sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu ako je uvedené vo výroku I./“.

Nedôvodná je preto argumentácia žalovaného, podľa ktorej je rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené, prípadne nepreskúmateľné či zmätočné, keďže za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv najmä na okolnosti, ktoré v opravnom prostriedku nenamietal.

30. Dovolací súd nad rámec vyššie uvedeného považuje za potrebné poukázať, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá vadu zmätočnosti len celkom výnimočne v extrémnych prípadoch, napríklad vtedy, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne odôvodnenie (R 2/2016, 1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017), pričom o taký prípad v

kontexte posudzovanej veci nejde. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré uvádzal žalovaný v dovolaní o zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, pretože uvedené nezistil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011). Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

31. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

32. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.